

Damien

regényrészlet

Meg sem lepődik, hogy a Gateway Arch alatt is el kell sétálnia, hogy a sors, a vakvéletlen vagy az útvonaltervező vezette erre, nem tudja, mindössze annyit tud, hogy messze még a cél, de nem számít, idő, mint a tenger, neki legalábbis tengernyi ideje van, akkora sőtartalommal, hogy ha el is engedi magát, úgy lebeg a tetején, mint egy kibelezett Steinway. Az emlékmű alatt a magasba fordítja tekintetét, a délutáni nap fénye kiszámíthatatlanul cikázik az irdatlan acélszerkezet két szára között, melyek földöntúli energiák gyűjtőhelyének tűnnek. Damien még egyszer a telefonjára pillant, rá kell fordulnia a Locust Streetre, majd onnan még egy kanyar jobb kéz felé, és a Vandeventernél meg fogja találni a megadott címet, este hat órára ígérte magát az applikációban, ötven perce van, az útvonaltervező is pontosan ennyit jósolt, nem számolva azzal, hogy egyébként sietni szokott, hiába az a tengernyi idő, a lába, úgy tűnik, nem tud róla, a végtagjainak egészen más az időérzékelése, mert amíg a keze ráérősen, a legnagyobb nyugalommal teszi a lépéseket a tábla fölött, addig a lába széleseben viszi bárhová, kissé csámpás, kacsázó mozgással, túlságosan járatva közben a fenekét, ami miatt gyerekkorában csúfolták, azóta megtanulta, hogyan igazítsa ki a medencéjét, mégsem szabadulhat egészen a régi szokástól, elhalad néhány belvárosi étterem előtt, már gyűlnek a vendégek, elmegy egy szupermarket mellett, ahonnan egy talpig harci díszbe öltözött és gázmaszkot viselő alak tolja ki a kizárólag babkonzervvel dugig tömött bevásárlókocsiját, és arra gondol, hogy ez Amerika, a prepperek Valhallája, ez a büszkén vállalt, világvégi paranoia, amely éppen békeidőben találja meg igazolását, hiszen később, vagyis az „Esemény” után mi értelme volna a fejvesztett készülődésnek, a gázmaszkos továbbgördül, hazamegy, hol lakhat, közben alig néhány lépésre innen a kertvárosban úgy locsolják kertjeiket a műanyag székeikhez ragasztott nyugdíjasok, hogy eszükbe sem jut felállni, ez Amerika, Európa sajátos torzképe, jóindulatú kitüremkedése, autók dudálnak körülötte, taxik araszolnak előre, két utcagyerek úgy rohan el mellette, hogy talán szándékosan, talán véletlenül belekapnak az oldalába, megnézi, megvan-e még a tárcája, ez Amerika, nem kell rögtön megijedni, mondja magának, különösen most, különösen ma este nem.

Odafigyel a járására, ezt is tanulni kell, mindent újratanulni, mint a megnyitásokat. Kevesen gyalognak jól, és ő szeretne közéjük tartozni, érzi, vannak még hiányosságai. Hol gyorsít a léptein, hol lassít, mintha ezzel a szabálytalan ritmikával meghajlíthatná maga körül a teret. Végigmegy a Locust Streeten, aztán jobb kanyar, és jöhet a Vandeventer. Amikor megtalálja a címet, még nem

csenget, inkább tesz egy kört a ház körül. Aztán még egyet és még egyet. Rá-
érünk, ameddig lehet, minden haladék számít. A ház szabályos négyszög, min-
den oldala nyolcvankilenc lépés. Éppen annyival hamarabb ért ide, hogy ez a kis
felmérő beleférjen. Húszemeletes, kávébarna lakómonstrum, a belsejében, úgy
képzeli, poliészterszőnyegekkal borított folyosókkal, amelyekeken kegyetlenül
zúgnak a meghibásodott légkondicionálók. Kétszobás otthonok, gyöngye szigete-
lés, rossz vezetékhálózat. Egy kudarcba fulladt bérlakásprogram mementója.
Mintha egy másik városba került volna, pedig ez is St. Louis, és a Sheldon Hall
sincs messze. Húsz emelet, a régiós családstatistikák alapján szintenként ötven
lakóval. Nevek, tulajdonnevek, amelyeket nem ismer és nem is fog megismerni,
egyét kivéve. Braylee Morin. Ezernyi név a táblán, egy egész falujegyzék, de ha-
mar megtalálja. Megnyomja a csengőt.

Senki sem szól bele, de az ajtó kinyílik. Tudja, hogy a hatodik emeletre kell
mennie. A hallban oldalt recepciós pult, a biztonsági őr hűlt helye. Mintha kávé-
illatot érezne. Úgy képzeli, éjszakánként a ház gyerekei bújócskáznak a földszin-
ten, egy lépcső vezet le a régi kazánházba, ahová csak a legbátrabbak mernek
bemenni. Damien átvág az előtéren, és megcélozza a szemközti liftet. A liftajtó
félíg nyitva, de amikor be akar lépni, látja, hogy egy hobó fekszik a padlón né-
hány üres sörösüveg, bevásárlószatyrok, fahasábok között, a szabad ország pad-
lóján, halkán szuszogva. Némi tanakodás után belép mellé, megnyomja a ható-
dik emelet gombját, de nem történik semmi.

Kilép a liftből, és elindul a lépcsőn. Minden fordulóban szemét és mocskok
fogadja. A kompozíciók a maguk nemében hibátlanok; mintha nem is élő embe-
rek hagyták volna maguk után ezt a sok rongyot, ételmaradékot, tűt, vattát, óv-
szert és üveget, mintha ezeket a tárgyakat sosem használták volna, és csak egy
lelkiismeretes díszlettervező keze munkáját dicsérenék. Minden fordulóban zárt
ajtók mellett halad el. Néhol tévé hangjait hallja kiszűrődni az ajtó alól, valahol
kiabálnak, nem durván, inkább mintha egy anya szólongatná a szomszéd szobá-
ban trambulinozó gyerekét. Ez az út a magasba kimerítőbb, mint az, amelyen
évek óta jár. Van benne együttérzés, de nem a sajnálat húzza le a szívét; Brayleetől
fél, a következő órától, a következő naptól, attól, hogy sosem lesz vége. Nem sze-
ret repülni, nem szeret így elrugaszkodni a földtől. Fougères-re gondol, a patak-
ra, a fára, amelybe a túrázók belevésték a monogramjukat. Sokat gondolt rá, hogy
ő is megtegye, de nem volt hozzá bátorsága; mintha mindaz, amit a szülőhelye
kínált, csak mások, a vendégek számára lett volna elérhető, neki pedig a házzal
kellett beérnie, a szobájával, a reggelekkel és az estékkel. A folyók, völgyek,
malomellenőrök országa, kétségkívül másmilyen, mint az, ahol most jár, és még-
is hozta magával, bárhová néz, ezt látja, folyókat, völgyeket, a malomellenőr pe-
dig immár ő maga, ezért nőtt fel, ezért jött el idáig.

Virág nyiladozik a fejében, amikor felér a hatodik emeletre. Még egy pillan-
tást vet az alkalmazásra, hogy biztosan jó helyen jár, aztán kitarja az ajtót, belép,
behúzza maga után.

Takaros lakásba érkezik. Nyoma sincs az alvilági díszleteknek, amelyekkel a
lépcsőházban találkozott, egyedül a félhomályt találja természetellenesnek,
ahogy körülnéz az előszobában; nem égnek lámpák, oldalról esik be némi nap-

fény, megvilágítva a levegőben kavargó porszemcséket. A fogas mellett fotót szögeztek a falra. Papa, mama, kislány. A szülők feketék, a gyerek fehér.

Belép a nappaliba.

Egy fekete lány fekszik a kanapén. Szeme lehunyva, ormótlan fejhallgató a fején. Damien nem hallja, hogy bármi is szólna belőle.

Nem akarja sűrgetni, nincs miért. Áll a küszöbön, vár, szemlélődik. Nem aludhatott el ilyen hamar, ha egyszer az előbb nyitotta ki neki az ajtót. Tudnia kell, hogy megérkezett, mégsem mozdul. Percek telnek el. Marlice-ra gondol, hogy mit mondjon neki. Aztán Chilenére. Hogy vajon miért nem beszélt nekik soha a Tashmitumról. Hogy mit szólnának hozzá, ha szólnának egyáltalán bármit is. Büszkéek volnának rá? Megítélnék miatta? Ugyanazt gondolnák egyáltalán? Nem tudja, mit tartanak erről az emberek. Biztosan léteznek csatornák, fórumok, ahol szó van róla, ő mindenestre nem látogatja ezeket.

Megtesz egy lépést. A lány melegítőt visel, rajta sablonos angyalszárnyak, angyal nélkül. Közönséges darab, de mintha új lenne. Braylee sovány, de egészségesnek tűnik. Szoborszerű, ébenfekete arc, lendületesen befont copfok. Csak most látja meg a betegség jeleit, ahogy fölé hajol, bár nem olyan súlyos, mint amire számított. A koponyáját mintha túlméretezték volna, de ha nem tudná, hogy mit keressen, észre sem veszi. Ez minden, nem vesz el a szépségéből. Egyelőre beéri ennyivel. Elég széles a kanapé, úgyhogy leül mellé. Alig néhány centire vannak egymástól, de a lány még mindig nem mozdul.

Aztán kinyitja a szemét; mintha nem emberi testrészt látna, hanem földtörténeti maradványt, egykor forró és viszkózus, mostanra majdnem teljesen kihűlt kőzetet.

– Hello, Braylee – mondja Damien. – Remélem, nem zavar az akcentusom.

Braylee leveszi a fejhallgatóját. Egy darabig a kezében tartja, aztán átnyújtja neki. Damien néhány másodpercig tétovázik, de végül felteszi.

„Kislányom – kezdi egy szipogó, női hang, – csak szeretném, ha tudnád...” Sercegés. Aztán egy csattanás következik. Valaki mintha még beszélne, de eltorzított hangon, egy szavát sem érteni. Vágás, és kezdődik előlről. „Kislányom, csak szeretném, ha tudnád...” Ez minden, végtelenítve. A háttér egy üres szoba, benne konyhai eszközök. A csapból nem folyik víz. A vezeték eldugult. Besüt a nap az árnyvédő hézagaiban. Ez nem St. Louis, vagy legalábbis nem az a környék, ahol most vannak. Talán egy régi erődrendszer maradványa.

Ötször meghallgatja, aztán félreteszi a fejhallgatót, és visszafordul a lány felé.

– El akarod mondani, hogy mi ez?

– Nem kell tudnod – mondja a lány. – Elég, ha én tudom.

– Miért akartad, hogy én is meghallgassam?

Braylee felül, kamaszosan vonogatja a vállát. Valóban vékony, túlságosan is az, de több hússal is lötyögnének a tagjai, nem túlságosan életrevaló. Csupasztörzs az erdőszélen.

– Nem is tudom. Talán, hogy neked könnyebb legyen.

Damien egy ókori bölcs pillantásával néz rá.

– Velem nem kell foglalkoznod.

– Mit keresel St. Louisban? – kérdezi kisvártatva Braylee.

– Meghívtak egy sakkversenyre.

– Igazán? És hogy megy?

Damien kezdi kényelmetlenül érezni magát. Szeretne kérni egy pohár vizet, de lehet, hogy nem jön a csapból, hogy a nap, amelyik besüt az ablakon, nem az, amit már ismerni vél, és egyébként is elborzad a gondolattól, hogy bármit kérjen a másiktól. Körbepillant a szobában. A kanapéval szemközti falon poszter díszelg. Nagydarab szaxofonos egy üres templomban. A felirat: „Az utolsó hangot együtt játsszuk”.

– Közepesen. De tudod, így magunk között szólva, vannak fontosabb dolgok a sakknál.

– Erről nem kell meggyőződnöd – mondja Braylee, majd visszahanyatlik a kanapéra. – Hogy csináljuk?

A jelenet és a lány kérdése kínosan emlékeztet arra, ahogyan a bordélyházak dialógusait elképzeli. Ezt még senki sem kérdezte meg tőle. A kérdés most befészkel magát a tudatába, és robbanással fenyegeti. Előveszi a telefonját, és a Tashmitum oldalán ellenőrzi Braylee adatlapját. Nincs tévedés. Kétlépcsős azonosítás elvégezve. Művelet engedélyezve.

– Ahogyan szeretnéd. De bármikor meggondolhatod magad.

– Nem gondolom meg magam.

– Szeretnél esetleg még beszélgetni? Elmondani valamit, amit senkinek sem mondtál el?

Braylee lehunyja a szemét.

– Én voltam – mondja. – Senki sem tudja. De én tettem.

Papa, mama, kislány. A szülők feketék, a gyerekek fehér.

Damiennak nyelnie kell egyet. Émelyeg, de képes uralkodni magán.

– Bármit is tettél, létezik megbocsátás.

– Nem kérek mások könyörületéből – mondja Braylee. – Magamnak már megbocsátottam, és semmi sem változott. Csak az segít, ha arra gondolok, hogy újrakezdhetem. Először mint valami útszéli gyom. Utána mint csúszómászó. Aztán feljebb lépegetek. Néhány kör után vakond is lehet belőlem. És így tovább, száz és száz életem át. Emberi években mérve nem is fog olyan sokáig tartani, de attól még ezek is életek, amelyeket le kell majd élnem, hogy újrakezdhessem. Hogy újra Braylee legyek, és megpróbáljam jóvátenni.

– Ha minden útszéli gyom, csúszómászó és vakond valaha mi voltunk, akkor minden élő ismeri egymást, mind tudunk magunkról és a másikról – mondja Damien. – És akkor máshogyan, másokkal szemben is létezhet jóvátétel, nem csak azokkal, akiknek ártottunk.

– Talán így van – Braylee kinyitja a szemét. – Már meghoztam a döntésemet. Nem félek.

– Nincs is mitől félned.

– Akkor segíts.

– Segítek, Braylee.

– Kár, hogy nem futsz.

– Tessék?

– Futóalkatod van. Amikor beléptél, arra gondoltam, biztosan futsz. Erre kiderül, hogy sakkozol. Mindenki tudja, hogy a sakk idiotáknak való.

Damien elmosolyodik.

– Igazad lehet. Vannak a sakknál fontosabb dolgok is.

– Igen, ezt már mondtad.

Damien az asztalra teszi a táskáját, és hozzálát, hogy előkészítse a hozzávalókat. Megtartja magának a kétségeit – nem a másokban kételkedik, hanem magában. Ha a Tashmitum egyszer zöld utat adott Brayleenek, akkor eleget kell tennie a kérésének. Nem az a dolga, hogy kérdezzen. Amíg készülődik, Braylee szenderegve visszateszi a fejhallgatót. Ez már nem az a hangfelvétel; zene szűrődik ki, szaxofon. Régi, rekedtes jazz, telve régi éjszakák füstjével. Az applikáció szerint a lány tizennyolc éves, de ahogy most így fekszik előtte, mint bambusztutaj a lassan csordogáló folyószínen, arra gondol, nem tudná megmondani, hogy mennyi. Nem ismeri a titkait, abban sem biztos, hogy tudni akar-e róluk, nem tudja, hogy még ezt is teherként kellene cipelnie, vagy ellenkezőleg, olyan volna, mint egy asztmapipa, amelybe bármikor beleszívhat, ha fulladás kerülgeti.

Készen áll. Egyetlen tű, nem különbözik azoktól, amivel a ház lakói közül alighanem jó néhányan lövik magukba a fentanilt. Ebben a tűben nem fentanil van. Damien nem tudja, mi van benne, kiküldik a megadott címre a csomagot, és ennyi, egyetlen tasak az egész, rajta a Tashmitum logójával. Az applikáció mutatott egy háromperces oktatóvideót a használatáról, egy majom is képes volna rá, ki tudja, talán majmok is végzik ezt a munkát, ilyen egyszerű, egy tű, egy tasak, egy ambiciózus nemzetközi startup, és a hit abban, hogy mindez nem bűn, hanem feloldozás.

Braylee még egyszer kinyitja a szemét. Nyugodtnak tűnik, kissé mintha unatkozna. Kikapcsolja a zenét, és leveszi a fejhallgatót.

– Beszélj közben.

– Mit szeretnél, mit mondjak?

– Bármit.

Damien elgondolkozik, aztán bólint.

Felemeli a tűt, mire Braylee engedelmesen kinyújtja a karját.

Fougères-ről mesél, a gyerekkoráról. A folyókról, az erdőről. Egyszer látott egy erdőtűzet, nem volt kiterjedt, nem volt fenyegető, ő legalábbis nem érezte, hogy veszélyben lenne, annál is inkább, mert a tűz és közte folyt a patak. Kora este volt, látta elszaladni a mókusokat, kiröppenni palotáikból a denevéreket, szinte ráérősen, mint akikkel nem először történik ilyesmi, ismerik már a lángokat, nem látnak benne mást, csak egy forróbb, elevebb levegőt. Ő is tudta, hogy a tűz nem csak pusztulás, hiszen gazdagítja a talajt, új, erősebb fák sarjadnak majd a hamutól nehéz földből. Hallotta a ropogást, a gallyak sercegését. Figyelte a kék és a narancs árnyalatait. Arra gondolt, a fickándozó lángok között valahol egy arc rejtőzik, ami őt nézi, bár ő sosem pillanthatja meg, azért ott van és meggyezi magának. Aztán meghallotta a tűzoltóautókat. Kiáltást hallott, nem értette. Rájött, hogy neki kiáltottak. Csak nézte a tüzet, és arra gondolt, ha ettől nem fél, már semmi mástól sem fog félni, soha az életben. Ha nem is látta az arcot,

azért az látta őt. És ha nem is látta, ki tudja, talán volt útszéli gyom, csúszómászó, vakond és még ezernyi más, és mi minden lesz még ezután.

Braylee mozdulatlan.

Egy percig ő sem mozdul, aztán megérinti a csuklóját. Felhúzza rá a takarót. Feláll, odalép a csaphoz, hozzáérinti az ujját az aljához, érez-e nedvességet. Száraz. Még egyszer megnézi a lányt. Előveszi a telefonját, két mozdulat az applikációban, a kijelző felragyog, ha nem lenne lenémítva, most kis csengettyűk szólnának. Összeszedi a holmiját, elindul. Az előszobában megáll, és újra megnézi a fotót. Apa, anya, kislány. Nem akar találgatni, miért is találgasson, ő csak vállalt kötelességét teljesíti, nem tesz többet. Amennyire lehetséges, igyekszik diszkrét maradni. Mindig csak annyit hoz magából, amit a pillanat megkövetel, annyit, és a tűt.

Csak miután elhagyja az épületet, hasít belé, hogy ismeri a fotón szereplő férfit. Régi kép volt, ő már másmilyennek látta, megváltozott, nagyon is megváltozott, ki tudja, hány év telt el azóta, a haját is megnövesztette, szinte minden részletében átalakult, és persze meg is öregedett, de az a tompa, zsíros fény ugyanúgy ült a szemében.